EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 23.1.2023.
COM(2023) 34 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o provedbi Uredbe (EZ) br. 450/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o indeksu troškova rada

I. UVOD

Indeksom troškova rada (ITR) mjere se tromjesečne promjene u ukupnim troškovima rada po satu koje snose poslodavci, što omogućuje praćenje kretanja troškovnog pritiska koji proizlazi iz proizvodnog čimbenika „rad”. Indeks troškova rada pripada skupini glavnih europskih ekonomskih pokazatelja/pokazatelja eura[1] koji pružaju informacije o gospodarskim kretanjima u europodručju.

Indeksom troškova rada posebno se služi Europski sustav središnjih banaka za procjenu mogućeg inflacijskog pritiska uzrokovanog kretanjima na tržištu rada. Indeks troškova rada važan je i socijalnim partnerima koji sudjeluju u pregovorima o plaćama i samoj Europskoj komisiji za praćenje kratkoročnih kretanja troškova rada. Napokon, podaci o indeksu troškova rada primjenjuju se za indeksaciju cijena u nekim velikim komercijalnim ugovorima koji traju više godina.

Eurostat na svojim internetskim stranicama objavljuje tromjesečna izvješća o indeksu troškova rada[2] koja sadržavaju velik skup podataka raščlanjenih prema ekonomskoj djelatnosti i sastavnicama troškova rada (troškovi plaće i troškovi koji se obračunavaju na plaću). Na internetskim stranicama nalaze se i tromjesečne i godišnje stope rasta.

Uredbom (EZ) br. 450/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. veljače 2003. o indeksu troškova rada[3] („Uredba o ITR-u”) utvrđuje se zajednički okvir za države članice za izradu usporedivih indeksa i njihovo dostavljanje Komisiji.

Člankom 13. Uredbe (EZ) br. 450/2003 propisano je da Komisija mora podnijeti izvješće Parlamentu i Vijeću svake dvije godine. Izvješće je namijenjeno procjeni kvalitete statističkih podataka država članica i agregata EU-a te prepoznavanju područja koja je moguće poboljšati.

Ovo je deveto izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o indeksu troškova rada[4]. Usmjereno je na podatke za indeks troškova rada primljene od prošlog izvješća za referentna tromjesečja od drugog tromjesečja 2020. (2020Q2) do prvog tromjesečja 2022. (2022Q1). U njemu se odražavaju opažanja Eurostata pri prikupljanju i provjeri valjanosti podataka za indeks troškova rada za ta referentna tromjesečja i nadovezuje se na dokumentaciju koju su države članice dostavile u svojim godišnjim izvješćima o kvaliteti.

Ovim izvješćem nisu obuhvaćeni podaci za indeks troškova rada Ujedinjene Kraljevine jer je ta zemlja izašla iz EU-a 1. veljače 2020. i od prvog tromjesečja 2020. prestala je dostavljati podatke za indeks troškova rada.

---

1 Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o statističkim podacima o europodručju „Prema poboljšanim metodologijama za statističke podatke i pokazatelje o europodručju” (COM(2002) 661 final).

2 Tromjesečna izvješća za javnost objavljuju se na datume koji su utvrđeni u kalendaru objave. Izvješća i datumi nalaze se na internetskim stranicama Eurostata (http://ec.europa.eu/eurostat/web/main – dostupno na engleskom, francuskom i njemačkom jeziku).

3 SL L 69, 13.3.2003., str. 1.

4 Vidjeti prethodno izvješće (COM(2020) 819 final od 22.12.2020.).

U Prilogu I. Uredbi (EZ) br. 1216/2003[5] kvaliteta indeksa troškova rada definirana je primjenom sljedećih kriterija: relevantnost, točnost, pravodobnost dostave podataka, dostupnost i jasnoća, usporedivost, koherentnost i potpunost. Budući da se u prethodnom izvješću o indeksu troškova rada smatralo da su područja dostupnosti i jasnoće zadovoljavajuća, u ovom je izvješću naglasak stavljen na relevantnost, potpunost, pravodobnost, točnost, usporedivost i koherentnost.

U ovom ćemo izvješću izvijestiti i o glavnom učinku krize uzrokovane bolešću COVID-19 na prikupljanje podataka za indeks troškova rada.

II. OPĆI NAPREDAK OD POSLJEDNJEG IZVJEŠĆA

Sa zakonodavnog stajališta nisu uvedene nikakve izmjene od prethodnog izvješća. U sljedećim su odlomcima detaljno opisana poboljšanja provedena u izradi izvješća.

2.1. Standardi za prikupljanje podataka

Najnovije strukture podataka za razmjenu statističkih podataka i metapodataka (engl. Statistical Data and Metadata eXchange – SDMX)[6] i međunarodno dogovoreni popisi kodova (dostupni na internetu putem namjenskog registra[7]) i dalje se uspješno upotrebljavaju za primanje podataka država članica i izradu indeksa troškova rada, ali i za dostavljanje podataka za indeks troškova rada Europskoj središnjoj banci.

Za (brze i konačne) podatke od trećeg tromjesečja 2021. nadalje države članice počele su upotrebljavati ažuriranu verziju (2.3.) definicije strukture podataka prema SDMX-u, u koju su uključene najnovije promjene koje su dogovorene na međunarodnoj razini.

2.2. Provjera valjanosti podataka

Valjanost podataka sustavno se provjerava novim alatom kojim se utvrđuje zadovoljavaju li upotrijebljeni kodovi i strukture podataka dogovorene standarde za prijenos podataka (SDMX). Time se pojednostavnjuje postupak izrade i smanjuje rizik od pogrešaka koje proizlaze iz pogrešnog kodiranja. Ako dostavljena datoteka ne zadovoljava važeće standarde SDMX, automatski se odbacuje. Države članice primaju obavijest o uspješnoj/neuspješnoj dostavi e-poštom i mogu pristupiti izvješću o provjeri valjanosti putem mrežne usluge.

Od posljednjeg izvješća Eurostat je prilagodio postupak izrade kako bi omogućio obradu svih vrsta formata SDMX, kompaktnih ili generičkih.

Nadalje, Eurostat provodi provjere vjerodostojnosti za svaki tromjesečni prijenos usporedbom podataka tijekom vremena i prema ekonomskim djelatnostima iz klasifikacije NACE

[5] Uredba Komisije (EZ) br. 1216/2003 od 7. srpnja 2003. o provedbi Uredbe (EZ) br. 450/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o indeksu troškova rada.

[6] http://sdmx.org/ (dostupno samo na engleskom jeziku).

[7] https://webgate.ec.europa.eu/sdmxregistry/ (dostupno samo na engleskom jeziku).

Revision 2 (NACE Rev. 2). Ako između tromjesečja postoje znatne razlike, Eurostat od država članica zahtijeva da potvrde podatke ili dostave ispravljenu datoteku s podacima. Ako se otkriju velike revizije ili nagle promjene u nekom od područja NACE-a, one se sustavno razmatraju s dotičnim zemljama.

2.3. Razine troškova rada po satu

Od prve objave u travnju 2016. Eurostat i dalje uspješno objavljuje godišnje procjene troškova rada po satu prema području NACE-a Rev. 2. Procjene se temelje na razinama dobivenima iz istraživanja o troškovima rada koje se provodi svake četiri godine, koje se ekstrapoliraju s indeksima troškova rada. Izrađuju se tri mjeseca nakon završetka referentnog razdoblja i obuhvaćaju sva područja NACE-a, uz iznimku područja „L" (poslovanje nekretninama) NACE-a Rev. 2.

2.4. Izvješća o kvaliteti

Izvješća o kvaliteti koja su dostavile države članice pravodobno su obrađena s pomoću najnovije verzije rukovatelja metapodacima europskog statističkog sustava i stavljena su na raspolaganje svim korisnicima[8].

2.5. Sezonske i kalendarske prilagodbe

Eurostat je analizirao sezonski i kalendarski prilagođene nizove koje su dostavile države članice, a rezultate usporedbe među državama izložio je svojoj stručnoj skupini za statistiku tržišta rada u listopadu 2021.

Eurostat je poboljšao i prilog o desezoniranju, koji je priložen nacionalnim izvješćima o kvaliteti. U tom su prilogu posebno navedeni primijenjeni modeli desezoniranja, primijećene netipične vrijednosti, opseg prilagodbi i volatilnost rezultata.

Eurostat objavljuje sezonski prilagođene podatke za agregate EU-a u bazi podataka i članku *Statistics Explained* („Objašnjenja statističkih podataka") o indeksu troškova rada, uz sezonski neprilagođene podatke. Sezonski prilagođeni rezultati za ukupne iznose sada se izvode iz sezonski prilagođenih podataka za sastavnice plaće i troškova koji se obračunavaju na plaću, čime se jamči dosljednost.

III. KVALITETA PODATAKA

3.1. Relevantnost i potpunost

Relevantnost

I dalje postoji potražnja korisnika za informacijama o tromjesečnim postotnim promjenama u troškovima rada, izmjerenima indeksom troškova rada, ali u sve većoj mjeri i za

[8] https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/lci_esqrs.htm (dostupno samo na engleskom jeziku).

informacijama o troškovima rada u apsolutnim iznosima (u eurima po satu). Eurostat i dalje u travnju svake godine objavljuje procjene troškova rada po satu u eurima i nacionalnim valutama (razine troškova rada) s raščlambom prema klasifikaciji NACE Rev. 2. U njih su uključeni i godišnja stopa rasta razina troškova rada po satu te udio troškova koji se obračunavaju na plaću u ukupnim troškovima rada[9]. O objavi tih procjena dobivene su pozitivne povratne informacije i Eurostat će nastaviti izrađivati procjene godišnjih troškova rada s raščlambom prema klasifikaciji NACE Rev. 2.

Potpunost

U ovom se dijelu provjerava ispunjavaju li dostavljeni podaci i metapodaci za indeks troškova rada pravne zahtjeve u potpunosti. Komentari se odnose na indekse, pondere i izvješća o kvaliteti.

a) Indeksi

Dostupnost i potpunost indeksa troškova rada općenito je bila zadovoljavajuća u cijelom referentnom razdoblju. Eurostat je kalendarski prilagođene podatke te kalendarski i sezonski prilagođene podatke za sva tromjesečja primio od svih država članica, osim u dva slučaja (Grčka, podaci za četvrto tromjesečje 2020. i drugo tromjesečje 2021.). Države članice dostavile su i sezonski neprilagođene podatke, osim Danske i Švedske kojima su odobrena odstupanja[10].

Kad je riječ o drugim državama Europskog gospodarskog prostora (EGP)[11], i Island i Norveška dostavili su podatke o indeksu troškova rada za sva tromjesečja referentnog razdoblja. Island trenutačno dostavlja samo kalendarski prilagođene podatke kao i kalendarski i sezonski prilagođene nizove, dok Norveška dostavlja samo kalendarski prilagođene podatke.

Unatoč boljoj pokrivenosti sezonski prilagođenih podataka glavne se vrijednosti i dalje temelje na godišnjim promjenama (u usporedbi s četvrtim tromjesečjem) kalendarski prilagođenih podataka koji su stabilniji. Međutim, svi podaci, uključujući procjene sezonski prilagođenih podataka, dostupni su na odgovarajućoj stranici[12] Eurostatove baze podataka. Sve su države obuhvatile sva područja NACE-a, uz navedena odstupanja.

b) Ponderi

Prema Uredbi o ITR-u države članice i druge države EGP-a svake bi godine trebale dostaviti godišnje troškove rada za sastavnice plaće i troškova koji se obračunavaju na plaću za svako područje NACE-a („ponderi”). Ažuriranje tih podataka važno je jer oni utječu na Eurostatov izračun agregata NACE-a i dobivanje ukupnih vrijednosti iz sastavnica plaće i troškova koji se obračunavaju na plaću.

9 Vidjeti skup podataka *lc_lci_lev* u Eurostatovoj bazi podataka namijenjenih objavljivanju (https://ec.europa.eu/eurostat/data/database, dostupno na engleskom, francuskom i njemačkom jeziku).

10 U skladu s Uredbom (EZ) br. 1216/2003 Danska, Francuska, Njemačka i Švedska nisu obvezne dostavljati sezonski neprilagođene podatke. Francuska i Njemačka svejedno su ih dostavile.

11 Uredba (EZ) br. 450/2003 ne primjenjuje se na Lihtenštajn.

12 https://ec.europa.eu/eurostat/data/database

Do 30. lipnja 2022. sve države članice i druge države EGP-a dostavile su pondere za referentnu godinu 2020. Dostupni su bili i ponderi za referentnu godinu 2021., osim za Češku, Hrvatsku, Irsku i Nizozemsku.

c) Izvješća o kvaliteti

Sve države članice osim Hrvatske dostavile su nacionalna izvješća o kvaliteti za referentnu godinu 2020. Ta su izvješća provjerena i objavljena na odgovarajućoj internetskoj stranici Eurostata[13].

3.2. Pravodobnost

Prema Uredbi o ITR-u države članice i druge države EGP-a moraju dostaviti indekse troškova rada u roku od 70 dana nakon referentnog tromjesečja.

Od prethodnog izvješća devet zemalja nije dostavilo svoje podatke u roku:

- Nizozemska (podaci za prvo tromjesečje 2021. primljeni jedan kalendarski dan nakon isteka roka),
- Irska (podaci za prvo tromjesečje 2021. i prvo tromjesečje 2022. primljeni četiri kalendarska dana nakon isteka roka),
- Danska (podaci za drugo tromjesečje 2021. i prvo tromjesečje 2022. primljeni jedan kalendarski dan nakon isteka roka),
- Mađarska (podaci za drugo tromjesečje 2021. primljeni jedan kalendarski dan nakon isteka roka),
- Francuska (podaci za drugo i treće tromjesečje 2021. primljeni jedan kalendarski dan nakon isteka roka, a podaci za četvrto tromjesečje 2021. primljeni tri kalendarska dana nakon isteka roka),
- Finska (podaci za treće tromjesečje 2021. primljeni jedan kalendarski dan nakon isteka roka),
- Latvija (podaci za drugo tromjesečje 2021. primljeni dva kalendarska dana nakon isteka roka),
- Hrvatska (podaci za drugo tromjesečje 2021. primljeni dva kalendarska dana nakon isteka roka), i

[13] https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/lci_esqrs.htm (dostupno samo na engleskom jeziku).

- Grčka (podaci za treće tromjesečje 2021. primljeni četiri kalendarska dana nakon isteka roka, a podaci za četvrto tromjesečje 2021. primljeni tri kalendarska dana nakon isteka roka).

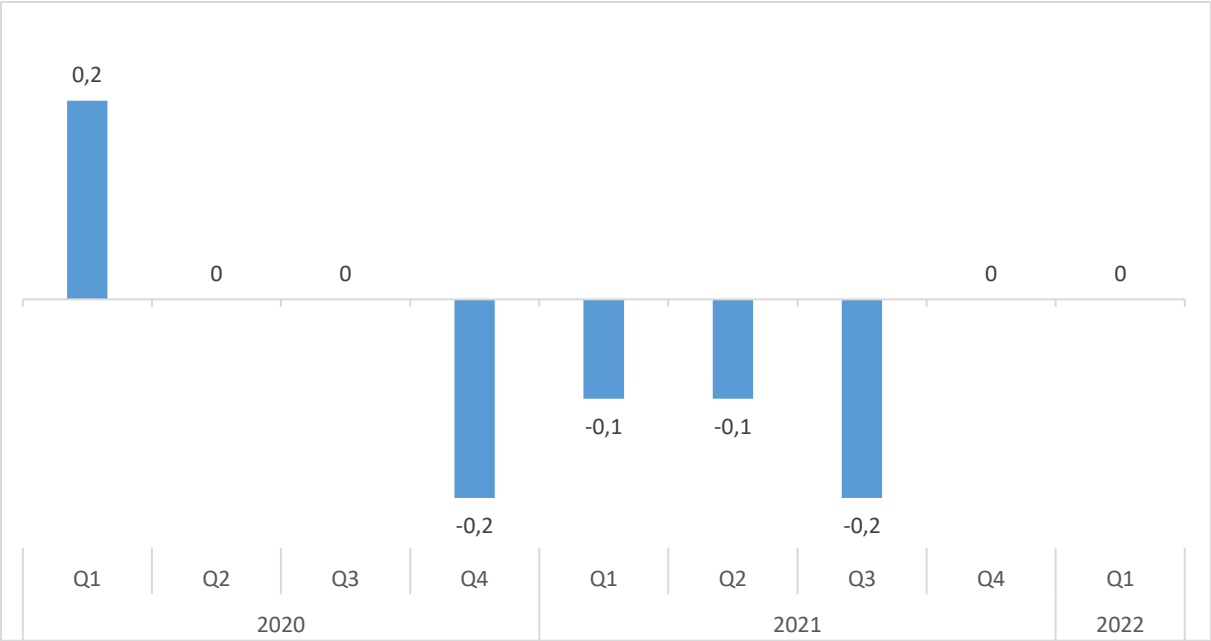
Kad je riječ o drugim državama EGP-a, Norveška je podatke o indeksu troškova rada dostavila na vrijeme, kao i Island.

3.3. Točnost

Indeks troškova rada sastoji se od niza različitih varijabli (npr. troškovi rada i odrađeni sati), čije se vrijednosti mogu preuzeti iz nekoliko različitih izvora. To znači da se u bilo kojem trenutku mogu provesti revizije koje utječu na podatke iz posljednjeg tromjesečja, nekoliko tromjesečja ili čitavih godina. Ako se prilagodbe podataka odnose na referentnu godinu, mora se revidirati cijeli niz. Revizije središnje vrijednosti EU-a (godišnja stopa rasta) nikad nisu premašile 0,2 postotna boda (vidjeti sliku 1.). Revizije su, zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19 i državnih mjera potpore, uglavnom navedene u sastavnicama indeksa troškova rada koje se odnose na troškove koji se obračunavaju na plaću.

Slika 1: Promjene godišnje stope rasta od prve do posljednje objave indeksa troškova rada

(EU-27, područja od B do S NACE-a Rev. 2, agregat za ukupne troškove rada u postotnim bodovima (od prvog tromjesečja 2020. do prvog tromjesečja 2022.))

Izvor:

- za konačne podatke: Eurostatov skup podataka *lc_lci_r2_q* (varijabla: „Troškovi rada za indeks troškova rada (naknade za zaposlenike plus porezi minus subvencije)").
- za prve procjene: Eurostatova baza podataka o proizvodnji.

Podaci su preuzeti 24.6.2022.

3.4. KOHERENTNOST I USPOREDIVOST

Koherentnost s vrijednostima iz nacionalnih računa

Područje kojemu se i dalje posvećuje pozornost je usklađenost indeksa troškova rada s drugim statističkim podacima o troškovima rada, ponajprije s podacima iz tromjesečnih nacionalnih računa.

Za godišnje izvješće o kvaliteti od država članica zahtijeva se da usporede stopu rasta indeksa troškova rada sa stopom rasta naknade zaposlenicima po satu, navedene u nacionalnim računima (definicija iz ESA-e 2010.[14]). Ne očekuje se da će se skupovi podataka u potpunosti podudarati: čak i ako se primjenjuju gotovo identične definicije troškova rada, statistički izvori i obrade mogu se razlikovati. Nadalje, prikupljanje podataka o odrađenim satima posebno je teško, i za indeks troškova rada i za nacionalne račune. Bez obzira na te razlike u metodologiji, informativno je analizirati razinu nepodudarnosti između obaju skupova

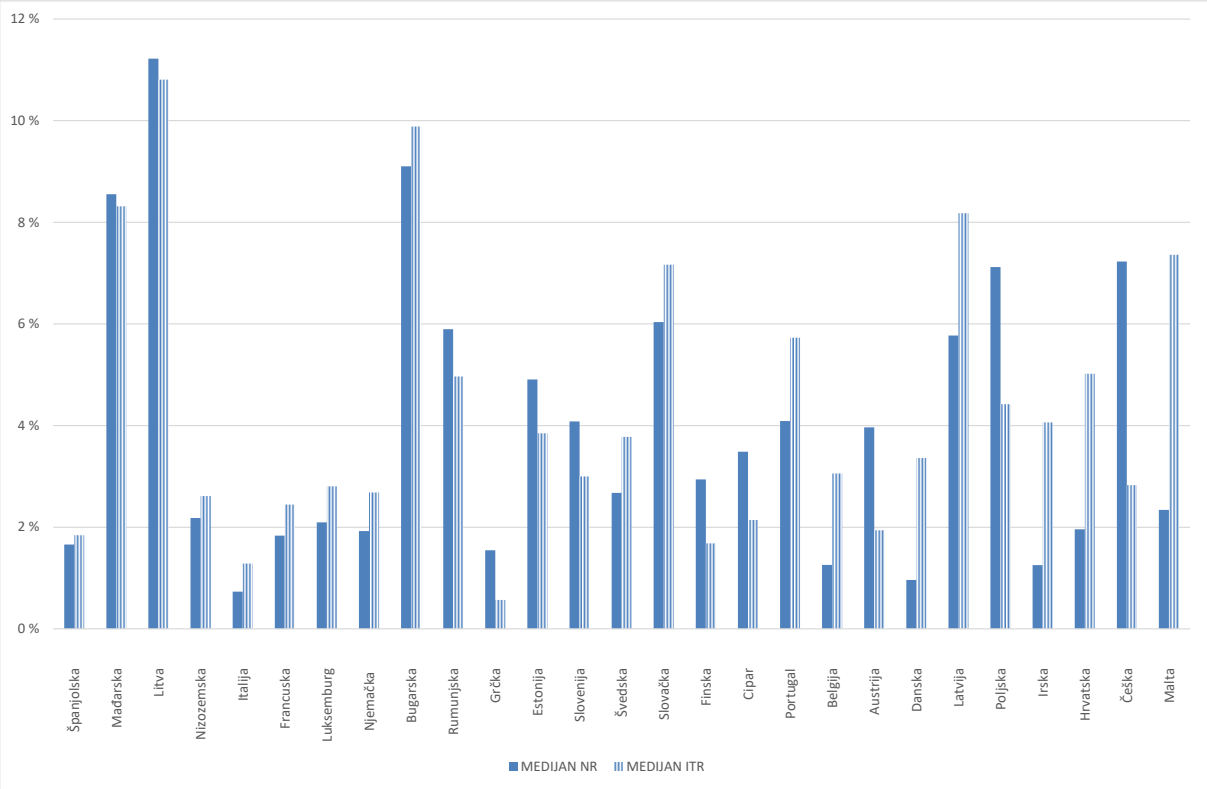
[14] Uredba (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji (SL L 174, 26.6.2013., str. 1.).

podataka. Ako su razine iznad određenog relativnog praga, to bi moglo upućivati na probleme s kvalitetom u jednom od skupova podataka.

U svrhu ocjene kvalitete Eurostat je nastavio pratiti agregate iz područja od B do S NACE-a Rev. 2 za svaku državu članicu. Za tu su usporedbu upotrijebljeni sezonski neprilagođeni podaci o indeksu troškova rada, osim za Dansku i Švedsku za koje su bili dostupni kalendarski prilagođeni podaci. Medijan godišnje stope rasta indeksa troškova rada uspoređen je s medijanom godišnje stope rasta naknade zaposlenicima po satu tijekom osam tromjesečja te su se pritom varijacije za više od dva postotna boda smatrale dovoljnim razlogom za daljnju analizu (vidjeti sliku 2.).

Slika 2: Prosječne godišnje stope rasta indeksa troškova rada u odnosu na naknadu zaposlenicima po satu

(područja od B do S NACE-a Rev. 2, agregat za ukupne troškove rada, referentno razdoblje: od drugog tromjesečja 2020. do prvog tromjesečja 2022.)*

*Za Dansku i Švedsku u vrijeme sastavljanja izvješća nisu bili dostupni sezonski neprilagođeni podaci pa su umjesto toga upotrijebljeni kalendarski prilagođeni podaci.

Izvor:

- za nacionalne račune: Eurostatovi skupovi podataka *namq_10_a10* (varijabla: „Naknade zaposlenicima") i *namq_10_a10_e* (varijabla: „Domaći koncept zaposlenika u tisućama odrađenih sati").
- za indeks troškova rada: Eurostatov skup podataka *lc_lci_r2_q* (varijabla: „Troškovi rada za indeks troškova rada (naknade za zaposlenike plus porezi minus subvencije)").

Podaci su preuzeti 24.6.2022.

Zemlje s razlikom većom od dva postotna boda bile su sljedeće: Malta (5 postotnih bodova), Češka (4,4 postotna boda), Hrvatska (3,1 postotni bod), Irska (2,8 postotnih bodova), Poljska (2,7 postotnih bodova) te Latvija i Danska (obje 2,4 postotna boda) (vidjeti sliku 2., na kojoj su države poredane prema sve većoj razlici u apsolutnoj vrijednosti).

Rezultati navedene analize naknadno se razmatraju s državama članicama, posebno kad je riječ o podacima o odrađenim satima.

Osim medijana, Eurostat je kao pokazatelj volatilnosti usporedio i standardnu devijaciju godišnjih stopa rasta za nizove iz indeksa troškova rada i nacionalnih računa. U usporedbi s prošlim izvješćem volatilnost obaju nizova znatno je porasla zbog velikih varijacija u broju odrađenih sati. To je posebno bio slučaj s ekonomskim djelatnostima na koje je najviše utjecala kriza uzrokovana bolešću COVID-19, točnije područjima I („Djelatnosti pružanja usluga smještaja te pripreme i usluživanja hrane”) i R („Umjetnost, zabava i rekreacija”) NACE-a Rev. 2.

Usporedivost

Usporedivost među državama osigurana je detaljnim definicijama i metodologijom koje su uključene u zakonodavstvo o indeksu troškova rada. Države članice ispunjavaju zahtjeve EU-a s pomoću izvora podataka dostupnih na nacionalnoj razini. Većina ih upotrebljava ankete ili kombinaciju anketa i administrativnih podataka, a dvije države članice oslanjaju se isključivo na administrativne izvore.

Kako bi podaci za indeks troškova rada koji se objavljuju bili usporedivi tijekom vremena, važno je korigirati kalendarske i sezonske učinke. Glavne vrijednosti prilagođavaju se za kalendarske učinke i desezoniraju usporedbom istog tromjesečja u dvjema uzastopnim godinama.

U skladu s člankom 1. Uredbe (EZ) br. 1216/2003 podaci za indeks troškova rada moraju se dostaviti u neusklađenu obliku, obliku usklađenom u pogledu broja radnih dana te u obliku usklađenom u pogledu sezonskih promjena i broja radnih dana.

U Uredbi (EZ) br. 450/2003 nije izričito navedeno treba li za kalendarsku i sezonsku prilagodbu primjenjivati izravan ili neizravan pristup. Neizravna prilagodba znači da se osnovni niz prilagođava i zatim upotrebljava za izradu agregata više razine, dok izravna prilagodba znači da se pojedinačno prilagođava svaki pojedinačni niz, uključujući agregate više razine.

U slučaju indeksa troškova rada Eurostat preporučuje primjenu neizravnog pristupa kako bi se izbjegle neusklađenosti između ukupnih troškova rada i sastavnica.

Eurostat sustavno provjerava neusklađenosti između godišnjih stopa rasta ukupnih iznosa i sastavnica, i izvješćuje dotične zemlje o svim neusklađenostima koje su veće od 0,1 postotnog boda (nakon zaokruživanja). Zatim se ukupna vrijednost indeksa troškova rada ponovno

izračunava na temelju sastavnica plaće i troškova koji se obračunavaju na plaću (neizravan pristup). Tim se usklađenim pristupom osigurava i poboljšana usporedivost među državama.

IV. UČINAK KRIZE UZROKOVANE BOLEŠĆU COVID-19

4.1. Anketa među državama članicama

U ožujku 2020. Eurostat je proveo anketu u kojoj je državama članicama omogućio da izvijeste o glavnim poteškoćama s kojima su se susretale u prikupljanju podataka za indeks troškova rada od početka pandemije. Najčešći problem prijavljen u anketi EU-a, kao i u datotekama s metapodacima za prvo i drugo tromjesečje 2020., bio je manji odaziv anketiranih poduzeća zbog privremenih prekida poslovanja i novih radnih uvjeta (skraćeno radno vrijeme, rad na daljinu itd.).

4.2. Metodološke smjernice i izvješćivanje

Kako bi se osiguralo usklađeno bilježenje mjera povezanih s bolešću COVID-19 u statističkim podacima o troškovima rada, posebno u tromjesečnom indeksu troškova rada, Eurostat je u travnju 2020. objavio smjernicu o bilježenju državnih programa povezanih s krizom uzrokovanom bolešću COVID-19 u statističkim podacima o troškovima rada[15].

Mjere potpore koje su uvele vlade EU-a bile su različitog opsega, intenziteta i trajanja, ovisno o tome kako je pandemija bolesti COVID-19 utjecala na pojedino nacionalno gospodarstvo. Kako bi pomogao korisnicima analizirati kretanja indeksa troškova rada tijekom pandemije, Eurostat je prikupljao informacije o glavnim programima koji su utjecali na statističke podatke o troškovima rada. To je učinjeno u bliskoj suradnji s nacionalnim zavodima za statistiku, a rezultati su dodani metapodacima za indeks troškova rada u Eurostatovoj bazi podataka koji su namijenjeni objavljivanju[16].

4.3. Utjecaj na podatke za indeks troškova rada

Unatoč preprekama uzrokovanima izbijanjem bolesti COVID-19 države članice uspjele su na vrijeme dostaviti podatke za prvo tromjesečje 2020. U drugom tromjesečju 2020. većina zemalja zabilježila je velika godišnja povećanja u sastavnici indeksa troškova rada koja se odnosi na plaću. To je uzrokovano smanjenjem broja odrađenih sati, dok su plaće uglavnom ostajale iste. Nasuprot tomu, sastavnica troškova koji se obračunavaju na plaću smanjila se, što odražava veće subvencije (zabilježeno s negativnim predznakom) koje su države plaćale poduzećima kako bi nadoknadile gubitke izazvane ograničenjima u smanjenju plaća. Ipak, to nije uvijek bio slučaj jer su neke vlade EU-a odlučile plaćati subvencije izravno zaposlenicima, u kojem slučaju one nisu bile zabilježene u statističkim podacima za plaće.

---

15 https://ec.europa.eu/eurostat/documents/10186/10693286/Labour-costs_Guidance_note.pdf

16 *Labour cost index (lci)* (europa.eu), (Indeks troškova rada (ITR)), točka 15.2.

V. ZAKLJUČCI

Općenito, kvaliteta indeksâ troškova rada država članica i agregata EU-a ostala je zadovoljavajuća unatoč učinku krize uzrokovane bolešću COVID-19. Konkretno, za agregate EU-a zabilježene su niske revizije, kao i prije krize. Isto tako, Eurostat je izdao detaljnu smjernicu za očuvanje usporedivosti među zemljama u cijelom referentnom razdoblju.

Izvješća o kvaliteti koja su dostavile države članice obrađena su s pomoću najnovije verzije rukovatelja metapodacima europskog statističkog sustava te su stavljena na raspolaganje svim korisnicima. Eurostat je dodao sveobuhvatan prilog o praksama desezoniranja i rezultatima u državama članicama. Nadalje, države članice izvijestile su o glavnim programima koje su uvele njihove vlade za subvencioniranje troškova rada za vrijeme krize uzrokovane bolešću COVID-19. Te su informacije dodane referentnim metapodacima o kvaliteti.

Eurostat od 2017. objavljuje godišnje procjene troškova rada po satu prema područjima NACE-a Rev. 2 na temelju razina iz istraživanja o troškovima rada i kretanja indeksa troškova rada. Povezani članci *Statistics Explained* („Objašnjenja statističkih podataka”) zabilježili su velik broj posjeta, što potvrđuje zainteresiranost korisnika.

Komisija će nastaviti redovito pratiti usklađenost i kvalitetu podataka, koristeći se dostavljenim podacima i ostalom nacionalnom dokumentacijom, uključujući izvješća o kvaliteti.

Isto tako, Eurostat je u bliskoj suradnji s nacionalnim zavodima za statistiku proveo opću reviziju zakonodavstva EU-a o statistici tržišta rada o poduzećima. Tom se revizijom nastoji evaluirati i modernizirati cjelokupno zakonodavstvo EU-a u području statistike tržišta rada o poduzećima.

Kad je riječ o indeksu troškova rada, Eurostat planira predložiti sljedeća poboljšanja:

- prikupljanje brze procjene za indeks troškova rada u t+45 dana, od većih zemalja EU-a, uz nastojanje da se ukupni iznosi za europodručje i EU objave u otprilike t+50 dana,
- prikupljanje konačnih podataka za indeks troškova rada u t+65 dana umjesto u t+70 dana, uz nastojanje da se rezultati objave u t+72 dana umjesto trenutačnih t+77 dana, i
- uvođenje preciznih ciljeva za sastavnicu indeksa troškova rada koja se odnosi na plaću.